Από το περιοδικό «ΠΕΝΤΑΔΑΚΤΥΛΟΣ», Ιούνη 1983 του Γυμνασίου Παλουριώτισσας

«Κομματιασμένη κι η Κύπρος γελάει κι εκείνη η Μεσαορία σκορπίζει μια ξανθή ομορφάδα κρυμμένη στην πολύπαθη τη Ρωμιοσύνη σαν να ξανοίγω τη βασίλισσα Ελλάδα»

Καλοκαίρι και πάλι. Η φύση χαρούμενη ξανανθίζει και φέτος. Ο καλοκαιρινός ήλιος κι ο ζεστός αέρας έχουν κάνει τους κάμπους κατάξανθους, λες και είναι γεμάτοι από χρυσάφι. Ο μυρωμένος αέρας γεμίζει από γέλια σφυρίγματα και τραγούδια.

Η θαλασσοφιλητη Κύπρος ζει ξανά τις χαρές του καλοκαιριού έστω και ραγισμένη από τα βόλια των κατακτητών. Ζει και θυμάται τις τρομακτικές εκείνες μέρες του '74 που έφερε η λαίλαπα του πολέμου. Όμως δεν ξεχνά και τις όμορφες μέρες. Στη μνήμη της κρατεί ακόμη γερά και θυμάται τις ομορφιές και τις χαρές του καταδικασμένου νησιού. Θυμάται τον αφέντη του κάμπου της Μεσαριάς. Τον ακούραστο στρατοκόπο τον Πενταδάκτυλο. Σαν ανεβείς στη δασωμένη περιοχή της Χαλεύκας, μαγευτικό θέαμα ανοίγεται μπροστά σου. Η σιταρομάνα Μεσαριά επιδεικνύει την απεραντοσύνη της με τα ολόξανθα μαλλιά της. Σκορπίζει την ξανθή ομορφάδα της που λάμπει μέσα απ' τους αιώνες σ' όλο το νησί. Μοιάζει σαν ανθός που ξεπρόβαλε σ' ένα βράχο και του 'δωσε ομορφιά. Μοιάζει σαν ελπίδα της πολύπαθης Ρωμιοσύνης, που της δίνει κουράγιο και δύναμη να συνεχίσει τον αγώνα μέχρι τη δικαίωση του κυπριακού λαού.

Την όμορφη αυτή εικόνα του ζηλευτού κάμπου της Μεσαορίας έρχονται αν τη συμπληρώσουν τα επιβλητικά φρούρια του Βουφαβέντου, του Αγίου Ιλαρίωνα και της Καντάρας. Μεγαλόπρεπα, γεμάτα μυστήριο είναι σαν να ζουν σ' έναν κόσμο ολότελα δικό τους. Μοιάζουν με γερούς σοφούς που είδαν και έμαθαν πολλά για τους ανθρώπους και την ιστορία τους. Πόσοι και πόσοι πέρασαν απ' εδώ! Πόσοι τα πολιόρκησαν και τα πάτησαν κι ύστερα έφυγαν αφήνοντας πίσω τους τα αχνάρια που υπάρχουν μέχρι σήμερα. Φράγκοι κι Ενετοί και πιο ύστερα Τούρκοι κι 'Αγγλοι έστησαν με τη σειρά τους τα κάστρα. Για δεύτερη φορά ανέβηκε το 1974 η Τούρκικη σημαία.

Σήμερα τα φρούρια αυτά στέκουν βουβά κι ατενίζουν τον κάμπο της Μεσαορίας προσμένοντας το «νόστιμο ήμαρ» της επιστροφής.

Περπατώντας με τα φτερά της φαντασίας μας στα στενά δρομάκια της Μόρφου, της Κερύνειας, της Αμμοχώστου, στην παλιά εκείνη ζωή που ήταν φτιαγμένη στα μέτρα του ανθρώπου, φτάνουμε σ' ένα δρομάκι που μας οδήγησε σ' ένα κόσμο αλλιώτικο και τόσο διαφορετικό απ' εκείνο που είδαμε πιο πριν. Μια μαυροφορεμένη μάνα να κλαίει και να φωνάζει τ' όνομα του αδικοχαμένου παιδιού της. Γυναικόπαιδα να κλαίνε αυτούς που χάθηκαν και δεν ξέρουν αν θα ξαναγυρίσουν. Πείνα, φτώχεια, αθλιότητα σ' έναν κόσμο που βασίλευε πιο πριν η χαρά της ζωής και της ευτυχίας.

Όμως στα πρόσωπα αυτών των ανθρώπων αναγνώρισα κάτι που μ' έκανε να καταλάβω πως αυτά τα πρόσωπα είναι τα ίδια μ' εκείνα που γνώρισα πριν λίγο στα δρομάκια της Κερύνειας, της Μόρφου. Ήταν η Ελληνική τους ταυτότητα που δε χάθηκε ή αλλοιώθηκε απ' τον πόλεμο. Η ορθοδοξία, η αποφασιστικότητα γι' αγώνα, τα χαρακτηριστικά του προσώπου τους όλα αυτά έκρυβαν κάτι το ξεχωριστό σ' αυτούς.

Τ' αλλεπάλληλα κτυπήματα που δέκτηκε ο Ελληνισμός τόσες εκατοντάδες χρόνια τον ρίζωσαν περισσότερο. Η πολύπαθη Ρωμιοσύνη ζει και ξεπροβάλλει έστω και δειλά - δειλά μέσα απ' τις καρδιές των Ελλήνων που της υπόσχονται ένα απέραντο βασίλειο. Μια βασίλισσα Ελλάδα.

Φτωχέ Ρωμιέ, πολύπαθη Ρωμιοσύνη, ποτέ δεν έσβησε απ' τη μνήμη σου η σιταρομάνα Μεσαριά. Μπροστά σου τη βλέπεις και ζωντανεύεις στη σκέψη σου εικόνες που 'χεις στο χρυσαφένιο κάμπο.

Να τους πετιούνται μπροστά σου οι ηλιοκαμένοι γεωργοί με το μελαψό πρόσωπο, με τα

ροζιασμένα χέρια, χαμογελαστοί μαζεύουν το χρυσάφι τους, το ψωμί τους.

Ένα τραγούδι που απαλύνει την ψυχή, που τον κάνει ν' αφήσει στα χείλη του ένα γλυκό χαμόγελο, φθάνει από τη δροσερή θάλασσα και κάνει τα μεστωμένα στάχυα να τρίζουν και να κουνιούνται σιγομουρμουρίζοντας.

Ξαφνικά όμως τα χείλη του Ρωμιού σφίγγουν σαν κάτι να του ράγισε την καρδιά. Α! όχι, αυτό που ακούει δεν είναι το τραγούδι. Είναι το κλάμα της μάνας που άφησε το σιτάρι να τρέχει για το παιδί της. Τρέχει, όλο τρέχει για να προφτάσει, γιατί στ' αυτιά της ακούει τη φωνή του παλληκαριού της. Μάνα... Μάνα. Σε ποιό χαράκωμα άραγε να βρίσκεται πληγωμένο και παλεύει με το χάρο. Ποιό βόλι τον έχει κτυπήσει στα χείλη και στη φωνή του μικρού παιδιού.

Μα σε λίγο όλα σωπαίνουν. Η Μάνα Μεσαριά, τα παιδιά της, ο αφέντης Πεντάδακτυλος βουβάθηκαν σαν κάποιος πολύ δυνατός έκοψε το νήμα της ζωής τους. Όλα βουβάθηκαν κάτω από την μπότα του κατακτητή και μια βαριά μελαγχολία αγκάλιασε τα πάντα. Μα η ματιά όμως όχι είναι λαμπερή, φωτεινή. Βαθιά - βαθιά υπάρχει η ελπίδα, κρυμμένη στα σωθικά της μάνας, στη μνήμη του γέρο-Μεσαρίτη - στα χείλη και στη φωνή του μικρού παιδιού που δε γνώρισε ποτέ τον όμορφο αυτό τόπο που γεννήθηκε αλλά δε μεγάλωσε, δεν έζησε τις χάρες του από κοντά.

Τα βάσανα, οι καημοί, η ελπίδα, ο πόθος για επιστροφή, η ξανθομαλλούσα Μεσαριά, ο βουβός Πενταδάκτυλος, όλα πηγαινοέρχονται στη μνήμη του Ρωμιού.

Γελάει η Μεσαριά, γελάει κι η κομματιασμένη Κύπρος, γιατί βλέπει στην ομορφάδα της κρυμμένη στην πολύπαθη Ρωμιοσύνη. Στην ομορφάδα αυτή βρίσκεται όλη ζωντάνια του Ρωμιού για αγώνες. Ποτέ δε θα σταματήσει να αγωνίζεται ώσπου η Κύπρος να χαμογελάσει να αγκαλιάσει με χαρά όλα τα παιδιά της και να τραγουδήσουν στα μαρμαρένια αλώνια το όμορφο τραγούδι.

Η Ρωμιοσύνη δε χάθηκε, αλλά ζει, ζει, και θα ζει...

ΙΣΜΗΝΗ Ι. ΣΑΒΒΑ
Ε (Σ2α) 2